

PÅ JAKT I FINLAND

PÅ JAKT I FINLAND

Finlands karga natur och stränga vinter erbjuder levnadsmöjlighet för relativt få viltarter. På grund av vårt lands nordliga läge och längd varierar levnadsförhållandena för vilt betydligt mellan olika områden. Våra viltarter är arter såsom tjäder och älg som uppskattas av jägarna, låt vara att vilttätheten är mindre än i till exempel Mellaneuropa.

De viktigaste viltarterna är skogshönsfåglar, skogshare, älg och vitsvanshjort samt gräsand och ringduva. Räv, bäver och mård jagas som pälsvilt. Stora rovdjur som jagas med dispens i stamvårdande eller skadeförebyggande syfte är björn, lodjur samt en del varg och järv. Av främmande arter jagas det mink, mårhund och bisamråtta.

I Finland finns över 300 000 jägare som årligen betalar jaktvårdsavgift, dvs. jaktkort. De kvinnliga jägarnas andel är cirka åtta procent och antalet ökar hela tiden kraftigt. Sex procent av alla finländska medborgare har ett jaktkort, vilket innebär att det finns flest jägare i hela Europa i Finland i relation till folkmängden.

Förutsättningar för jakt i Finland

- finländskt jaktkort
- jakträtt eller jakttillstånd som beviljats av markägaren eller jakträttsinnehavaren
- tillstånd att inneha skjutvapen
- jaktlicens eller dispens för vissa viltarter

Intyg över avlagt skjutprov krävs

- vid jakt på hjortdjur, björn eller vildsvin med räfflat kulvapen
- vid jakt på vitsvanshjort, dovhjort, kronhjort, sikahjort, skogsvildren, rådjur, mufflon eller vildsvin med jaktbåge

Jaktkort

Var och en som bedriver jakt ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Kvittot på betalningen utgör jaktkortet för ifrågavarande jaktår. Jaktvårdsavgiftens belopp fastställs varje år i statsbudgeten, jaktåret 2019–2020 är avgiften 39 euro. För den som vid ingången av jaktåret är under 18 år är jaktvårdsavgiften 20 euro. För att få betala jaktvårdsavgift måste personen ha avlagt jägarexamen.

För att få ett finländskt jaktkort måste en utländsk jägare visa upp ett jaktkort som är giltigt i hans hemland eller annan tillförlitlig handling som intygar att hen har rätt att bedriva jakt i sitt hemland. Dessa dokument företes jaktvårdsföreningens verksamhetsledare. Om en utländsk person inte kan presentera en tillförlitlig utredning över sin rätt att jaga, måste hen avlägga jägarexamen i Finland.

Jaktvårdsföreningarna ordnar jägarexamen och de är avgiftsbelagda. I praktiken är det bäst att låta den finländska jaktvärden sköta de åtgärder som krävs för att skaffa jaktkortet i förväg.

Jaktkortet är i kraft ett jaktår som börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli följande kalenderår. I jaktvårdsavgiften ingår en jägarförsäkring som ersätter personskada som orsakats av ett skjutvapen i samband med jakt. Försäkringen gäller under jaktkortets giltighetstid.

Jakträtt

Rätten att bedriva jakt tillkommer i Finland markägaren som har rätt att arrendera ut sin jakträtt. Privatpersoner äger 65 procent av Finlands skogs-, fält- och insjöområden.

Jägarna har grundat jaktföreningar och arrenderat områden i jakt- och viltvårdssyfte. Avsikten är att bilda tillräckligt stora och enhetliga jaktområden i synnerhet för jakt på hjortdjur. Det finns i dagens läge över 4 000 jaktföreningar i vårt land och deras jaktmarker är vanligtvis 2 000–10 000 hektar.

Staten äger cirka 25 procent av Finlands areal. Statens ägor finns huvudsakligen i Östra och Norra Finland. Forststyrelsen ansvarar för användningen av jakträtten och viltvärden på största delen av statens marker.

Jakttillstånd

Det är möjligt att jaga även utan den jakträtt som bygger på jordägande eller arrende. Jakträttsinnehavare, såsom markägare och jaktföreningar, kan sälja jakttillstånd till sina mark- och vattenområden.

Forststyrelsen säljer jakttillstånd för jakt på småvilt på statens marker. Tillstånden gäller i 1–7 dygn. Tillstånd för jakt på småvilt säljs alternativt antingen för jakt på all slags småvilt eller för annat småvilt

Svenska	Vetenskaplig	Finska	Engelska	Tyska
gräsand	Anas platyrhynchos	heinäsorsa	mallard	Stockente
kricka	Anas crecca	tavi	teal	Krickente
årta	Anas querquedula	heinätavi	garganey	Knäkente
bläsand	Anas penelope	haapana	wigeon	Pfeifente
stjärtand	Anas acuta	jouhisorasa	pintail	Spiessente
skedand	Anas clypeata	lapasorsa	shoveler	Löffelente
brunand	Aythya ferina	punasotka	pochard	Tafelente
vigg	Aythya fuligula	tukkasotka	tufted duck	Reiherente
knipa	Bucephala clangula	telkkä	goldeneye	Schellente
alfågel	Clangula hyemalis	alli	long-tailed duck	Eisente
småskrake	Mergus serrator	tukkakoskelo	red-breasted merganser	Mittelsäger
storskrake	Mergus merganser	isokoskelo	goosander	Gänsesäger
ejder	Somateria mollissima	haahka	common eider	Eiderente
söthöna	Fulica atra	nokikana	coot	Blasshuhn
grågås	Anser anser	merihanhi	greylag goose	Graugans
sädgås	Anser fabalis	metsähanhi	bean goose	Satgans
kanadagås	Branta canadensis	kanadanhi	canada goose	Kanada-gans
morkulla	Scolopax rusticola	lehtokurppa	woodcock	Waldschnepfe
orre	Tetrao tetrix	teeri	black grouse	Birkwild
järpe	Bonasa bonasia	pyy	hazel grouse	Haselwild
tjäder	Tetrao urogallus	metso	capercaillie	Auerwild
dalripa	Lagopus lagopus	riekko	willow grouse	Schneehuhn
fjällripa	Lagopus mutus	kiiruna	ptarmigan	Alpenschneehuhn
rapphöna	Perdix perdix	peltopyy	partridge	Rebhuhn
fasan	Phasianus colchicus	fasaani	pheasant	Fasan
ringduva	Columba palumbus	sepelkyyhky	wood pigeon	Ringeltaube
kanin	Lepus cuniculus	kani	rabbit	Kaninchen
skogshare	Lepus timidus	metsäjänis	northern hare	Schneehase
fälthare	Lepus europaeus	rusakko	brown hare	Feldhase
ekorre	Sciurus vulgaris	orava	red squirrel	Eichhörnchen
europesk bäver	Castor fiber fiber	euroopanmajava	European beaver	europäischer Biber
kanadensisk bäver	Castor fiber canadensis	kanadanmajava	Canadien beaver	kanadischer Biber
nutria	Myocastor coypus	rämemajava	nutria	Nutria
bisamrätta	Ondatra zibethica	piisami	muskrat	Bisamratte
räv	Vulpes vulpes	kettu	red fox	Fuchs
fjällräv	Alopex lagopus	naali	arctic fox	Blaufuchs
tvättbjörn	Procyon lotor	pesukarhu	raccoon	Waschbär
mårdhund	Nyctereutes procyonoides	supikoira	raccoon dog	Marderhund
utter	Lutra lutra	saukko	otter	Fischotter
mink	Mustela vison	minkki	American Mink	Mink
iller	Mustela putorius	hilleri	polecat	Ittis
grävling	Meles meles	mäyrä	badger	Dachs
mård	Martes martes	näätä	pine marten	Marder
hermelin	Mustela erminea	kärppä	ermine	Hermelin
gråsäl	Halichoerus grypus	halli	grey seal	Kegelrobbe
vikare	Pusa hispida botnica	norppa	ringed seal	Ringelrobbe
knubbsäl	Phoca vitulina	kirjohylje	harbour seal	Seehund
vildsvin	Sus scrofa	villisika	wild boar	Schwarzwild
mufflon	Ovis musimon	muffloni	mufflon	Muffelwild
älg	Alces alces	hirvi	moose	Elch
kronhjort	Cervus elaphus	saksanhirvi	red deer	Rotwild

Svenska	Vetenskaplig	Finska	Engelska	Tyska
vitsvanshjort	Odocoileus virginianus	valkohäntäpeura	white-tailed deer	Weisswedelwild
dovhjort	Dama dama	kuusipeura	fallow deer	Damwild
sikahjort	Cervus nippon	japaninpeura	sika deer	Sikawid
skogsvildren	Rangifer tarandus fennicus	metsäpeura	forest reindeer	Waldren
rådjur	Capreolus capreolus	metsäkauris	roe deer	Rehwild
järv	Gulo gulo	ahma	wolverine	Vielfrass
lo	Lynx lynx	ilves	lynx	Luchs
björn	Ursus arctos	karhu	brown bear	Bär
varg	Canis lupus	susi	wolf	Wolf

än skogshönsfåglar. Tillståndet för jakt på småvilt är personligt och det inkluderar en fångstkvote. Forststyrelsen säljer även tillstånd för älgjakt som är avsedda för jaktsällskap samt personliga tillstånd för björnjakt. Försäljningen av jakttillstånd till statens marker börjar under senare delen av våren. Försäljningen av kortvariga tillstånd för jakt på småvilt är graderad i två delar till juni och augusti. För närmare datum är det bäst att kontrollera Forststyrelsens webbplats.

Den som har för avsikt att göra en jaktresa till Finland gör bäst i att ta reda på hur och till vilket område det går att få jakttillstånd redan i sitt hemland. Säkra lyckas detta via finländska bekanta eller via en researrangör. Jakträttsinnehavaren bestämmer jakttillståndsavgiftens storlek. Tillstånden innehåller vanligtvis en fångstkvote som inte får överskridas. Tillståndsavgifterna varierar kraftigt beroende på viltart och område.

Bestämmelser om införsel och innehav av skjutvapen

En utländsk jägare kan antingen använda sina egna skjutvapen då hen jagar i Finland eller få tillgång till de redskap som behövs för jakten av sin finländska jaktvärd. Författningarna gällande införsel av skjutvapen varierar enligt vilket land jaktgästen kommer ifrån. Om man från polismyndigheten ansöker om till exempel tillstånd för privat införsel av skjutvapen eller parallelltillstånd till gästen, lönar det sig för jaktvärden att i god tid ta reda på vilka dokument som krävs och hur förfarandet går till inklusive behandlingstider.

Införsel av egna skjutvapen och patroner

Ett tillstånd att inneha skjutvapen som har beviljats i Norge, Sverige, Danmark eller på Island ger rätt att

Almänna krav på skjutvapen

Viltarter	
Änder *1	R1, S, B
Sjöfåglar *2	R1, S, B
Guding	R1, S, B
Åda och unge	R1, S, B
Sothöna	R1, S, B
Grågås	R2, S, B
Sädgås	R2, S, B
Kanadagås	R2, S, B
Morkulla	R1, S, B
Orre	R2, S, B
Hjärpe	R1, S, B
Tjäder	R2, S, B
Dalripa	R1, S, B
Fjällripa	R1, S, B
Rapphöna	R1, S, B
Fasan	R1, S, B
Ringduva	R1, S, B
Skogshare och fälthare	R2, S, B
Vildkanin	R1, S, B
Ekorre	R1, S, B
Europeisk bäver	R3, S, B
Kanadensisk bäver	R3, S, B
Räv, i farm uppfödd fjällräv och grävling	R2, S, B
Iller	R1, S, B
Mård	R1, S, B
Hermelin	R1, S, B
Lo	R3, S
Utter	R2, S, B
Vikare	R3
Gråsäl	R3
Vildsvin	R4, B
Mufflon	R3, B
Älg	R5
Vitsvanshjort	R4, B
Skogsvildren	R4, B
Dovhjort	R4, B
Rådjur, bock	R3, S, B
Rådjur, get och killing	R3, S, B
Brunbjörn	R5
Varg	R3, S
Invasiva främmande arter	
Mink och bisam	R1, S, B
Mårdhund	R2, S, B

*1) Gräsand, kricka, årtå, bläsand, stjärtand, skedand, brunand, vigg och knipa

*2) Alfågel, stor- och småskrake

Almänna krav på skjutvapen

R1= $E0 > 100 \text{ J}$,

R2= kulans vikt $> 2,5 \text{ g}$, $E100 > 200 \text{ J} / E0 > 300 \text{ J}$,

R3= kulans vikt $> 3,2 \text{ g}$, $E100 > 800 \text{ J}$,

R4= kulans vikt $> 6 \text{ g}$, $E100 > 2000 \text{ J} / \text{kulans vikt} > 8 \text{ g}$, $E100 > 1700 \text{ J}$,

R5 = kulans vikt $> 9 \text{ g}$, $E100 > 2700 \text{ J} / \text{kulans vikt} = 10 \text{ g}$, $E100 > 2000 \text{ J}$,

S = hagelgevär

B = pilbåge som kräver en kraft $\geq 180 \text{ N}$ (Jaktspets måste användas, armborst förbjuden.)

Jakttider

riista.fi/sv/jakt/jakttider/

Metsästysajat

riista.fi/metsastys/metsastysajat/

Open seasons

riista.fi/en/hunting/open-seasons/

Die Jagdsaison

riista.fi/en/hunting/open-seasons/

ОХОТНИЧИЙ СЕЗОН

riista.fi/en/hunting/open-seasons/

föra in eller överföra det skjutvapen som nämns i tillståndet till Finland samt en behövlig mängd patroner samt att inneha föremålen i högst tre månader. En förutsättning är att syftet med införseln är deltagande i ett sportskytte- eller jaktevenemang som ska kunna bevisas med till exempel ett brev med en inbjudan.

Om jaktgästen kommer från en medlemsstat i Europeiska unionen, är det enklaste sättet att föra in eller överföra jaktvapen med stöd av ett europeiskt skjutvapenpass. Innehavaren av ett skjutvapenpass får föra in ett jaktvapen som hör till kategori C eller D i vapendirektivet och är infört i skjutvapenpasset samt tillhörande patroner till Finland för användning i syfte att utöva jakt. Innehavaren av ett skjutvapenpass ska ha med sig en skriftlig inbjudan eller en annan tillförlitlig handling av vilken framgår att införseln av vapnet är nödvändig för att delta i ett jaktevenemang när han eller hon anländer till Finland. Skjutvapenpasset måste vara med då vapnet och patronerna bärs eller transporteras.

Ett annat alternativ för överföring (från ett EU-land) och införsel (från ett land utanför EU) av skjutvapen och patroner till Finland är ett privat införseltillstånd som beviljats av polismyndigheten, vilket berättigar till att föra in och inneha ovan nämnda föremål i Finland. Vid ansökan om ett privat införseltillstånd måste ett intyg utfärdat av en myndighet i den utländska personens hemland företes polismyndigheten av vilket framgår att personen har rätt att inneha skjutvapnet i fråga i sitt hemland. En kopia av passet samt en fullmakt för ansökan av införseltillståndet behövs, om jaktvärden ansöker om införseltillståndet å gästens vägnar. Polismyndigheten kan även kräva att få se andra handlingar vid ansökan av införseltillstånd såsom den inbjudan som sänts till gästen, jaktkort och intyg över godkänt skjutprov. Ett privat införseltillstånd beviljas för högst ett år och det kan berättiga till innehav av de föremål som förts in med stöd av det i högst tre månader. I allmänhet begränsas giltighetstiden endast till den tid jaktevenemanget i fråga pågår. Vid införsel av vapen och patroner från länder utanför EU måste föremålen och ett privat införseltillstånd uppgivas i Tullen.

Lån av skjutvapen av finländsk person

Polismyndigheten i Finland kan med samtycke av skjutvapnets finländska tillståndshavare meddela en utländsk person innehavs rätt till skjutvapnet (parallelltillstånd). För att få parallelltillståndet ska den utländska personen visa upp av myndigheten i bosätt-

ningslandet givet tillstånd till vapeninnehav. Därtill ska personen ge en skriftlig utredning över sin avsikt att inneha skjutvapen i Finland. Om parallelltillstånd kan ansökas av polisstationer i Finland. Om den finländska jaktvärden ansöker om parallelltillstånd för sin gäst, måste jaktvärden uppvisa en kopia av gästens pass, en fullmakt samt eventuellt en inbjudan, ett jaktkort och ett intyg över godkänt skjutprov. Parallelltillstånd beviljas i allmänhet endast för den tid jaktevenemanget i fråga pågår.

En finländsk person kan låna skjutvapen till en utlänning om denna innehar dokument som berättigar hen att inneha skjutvapen i Finland. Här avsedda dokument är antingen i Finland meddelat innehavstillstånd för skjutvapen eller i någon av medlemsstaterna i Europeiska unionen beviljat europeiskt skjutvapenpass eller i Norge, Sverige, Danmark eller på Island meddelat innehavstillstånd för skjutvapen. Utlånas får dock inte annat än motsvarande eller ofarligare skjutvapen än det vapen utlåningen själv har rätt att inneha enligt ovan nämnda dokument. Om utlåning av skjutvapen regleras i 87 § i skjutvapenlagen.

Övervakad användning kräver direkt närvaro av övervakaren

Ibland är jaktevenemanget som den utländska jaktgästen deltar i kortvarigt, till exempel en kväll av andjakt, eller man anser inte att det är motiverat att ansöka om skjutvapentillstånd åt gästen av polisen av

annan anledning. I så fall kan gästen använda skjutvapen vid jakt under övervakning såsom regleras i 88 § i skjutvapenlagen. I enlighet med lagen får den som har fyllt 18 år och har rätt att inneha ett skjutvapen överlåta skjutvapnet för användning under hans direkta övervakning, om han effektivt kan övervaka och leda den som använder vapnet så att användningen inte medför någon fara. I praktiken innebär detta att övervakaren och den som övervakas är "på armlängds avstånd" från varandra under jakten för att övervakaren ska ha en faktisk möjlighet att ingripa i användandet av vapnet.

Berätta för gäster om reglerna beträffande vapen

Jaktvärden ska alltid berätta för sina utländska gäster om de finländska kraven om förvaring av vapen under jaktevenemanget. I Finland är bestämmelserna för transport av vapen i motordrivna fordon stränga, vapnen måste till exempel alltid vara oladdade och i ett fodral eller i ett skyddat utrymme såsom i bilens bagageutrymme. Det gäller även att berätta för gästerna att vilt inte får skjutas från bilen eller i skydd av bilen eller närmare än hundra meter från bilen omedelbart efter att den har stannat.

Säkerhetsaspekterna är mycket viktiga i Finland. Vapnet får i allmänhet endast vara laddat på passplatsen och patronerna måste tas ur vapnet då man lämnar passet. Vid jakt som sker i sällskap får man inte skjuta i riktning mot grannpasset och den förbjudna sektorn kan vara upp till 90 grader bred. Jaktledaren

ger alltid säkerhetsanvisningar som gäller för varje jaktevenemang och som alla bör följa.

Skjutprov

Av jägare som har för avsikt att jaga hjortdjur, björn eller vildsvin med räfflat kulvapen fordras avläggande av ett skjutprov. Skjutproven ordnas av jaktvårdsföreningarna på somrarna och i början av hösten. Skjutproven är offentliga tillställningar och kostar 20 euro per provomgång. Över godkänt prov får skytten ett intyg som är i kraft tre år från provets avläggande.

Bågskytteprov bör avläggas av den som jagar dovhjort, kronhjort, sikahjort, rådjur, vitsvanshjort, skogsvildren, vildsvin eller mufflon med båge.

Jaktvårdsföreningen ger intyg över skjutprov som avlagts i ett annat land till en utlänning (ömsesidigt erkännande av skjutprov), om personen har rätt att jaga vilt av motsvarande storlek i sitt hemland och om personen kan ge en tillförlitlig utredning över det eller uppvisa intyg över avlagt skjutprov. Intyget över avlagt skjutprov kostar 20 euro.

Jaktlicens och dispens

Jakten på hjortdjur, stora rovdjur och sälar är noggrannare reglerad och jakten antingen kräver jaktlicens eller dispens beviljad av Finlands viltcentral, eller baserar sig på regional kvotering.

Naturresursinstitutet utarbetar årligen viltinformation om stora rovdjur och hjortdjur för beskattningsplanen. För de stora rovdjurens del görs planen enligt jord- och skogsbruksministeriets årligen fastställda maximikvoter inom ramen för vilka Finlands viltcentral fattar beslut om dispens. För hjortdjurens del görs beskattningsplanen utifrån viltcentralens beviljade jaktlicenser.

Införsel av hundar

Införsel av hund från EU-land förutsätter

- ID-märkning med mikrochip.
- Rabiesvaccination med ett inaktiverat vaccin som uppfyller den internationella standarden (OIE). Vaccineringen måste ges minst 21 dygn före införseln.
- Behandling mot echinococcus 30 dagar före djuret anländer till Finland.
- Pass för sällskapsdjur med uppgifter om djurets identifiering samt en veterinärs anteckning om giltig rabiesvaccination och behandling mot echinococcus.

På djur som införs från länder utanför EU görs alltid (med några undantag) en veterinärmedicinsk gränskontroll. Vid transport av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte görs besiktningen av Tullen som en del i tullövervakningen vid godkända ankomstplatser. En utländsk person ska försäkra sig om att hen får ta med sig sin hund tillbaka till hemlandet efter jaktresan.

Annat att beakta

Vid jakt är det förbjudet att använda bl.a.

- artificiella ljuskällor samt siktanordningar för nattskytte vilka elektroniskt förstorar eller omvandlar bilden
- halvautomatiska vapen med magasin som rymmer mer än tre patroner

- halvautomatiska vapen med magasin som rymmer mer än två patroner vid jakt på fågel och de däggdjur som omnämns i naturdirektivet
- saxar som inte dödar omedelbart
- blyhagel vid jakt på sjöfågel

Säkerhetsbestämmelser

- djur får inte skjutas på närmare avstånd än 150 meter från en bebodd byggnad
- vid jakt på hjortdjur ska jägarna använda orangeroöd eller orange huvudbonad samt klädesplagg som täcker överkroppen

Det finns även flera andra bestämmelser beträffande fångstmetoder eller fångstredskap som det är viktigt att ta reda på innan jakten.

Alla de skyldigheter och begränsningar som gäller för finländska jägare gäller även för utländska jägare. Dessutom är det bra att på förhand göra sig förtrogen med allemansrätten och de begränsningar som gäller för camping, uppgörande av eld samt för att röra sig på främmande mark.

Ytterligare information

Finlands viltcentral

Tfn 029 431 2001

www.riista.fi

asiakaspalvelu@riista.fi

Jord- och skogsbruksministeriet

Tfn 029 516 001

www.mmm.fi

Forststyrelsens jakt- och fisketjänster

Tfn 020 69 2424

www.eraluvat.fi

eraluvat@metsa.fi